

آموزه های دینی در پیشگیری از دخانیات

معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی مشهد
واحد سلامت معنوی

دخانیات (سیگار و قلیان) از منظر آموزه های دینی

همه ما در مورد ضررها و آسیب های جسمی و عوارض قلیان و سیگار، اطلاعات کافی داریم؛ قصد داریم دیدگاه اسلام و نظرات مراجع تقلید درباره سیگار و قلیان کشیدن را مورد بررسی قرار دهیم.

در این راستا، موضوع را از منظر قرآن و روایات اسلامی و دیدگاه مراجع عظام تقلید بررسی می کنیم.

دخانیات از دیدگاه اسلام

با توجه به اینکه در عصر ظهور اسلام نامی از برخی مواد مخدر و یا مشتقات مشابه آن در میان نبود اما با توجه به دستورات کلی صادره در فقه و تعالیم اسلامی در کمال وضوح مشاهده می‌شود که برخلاف تصور در همان زمان نیز کلیه مسائل مهم و حیاتی مورد توجه بوده و مطابق دستورات و احکام عینی، جهت‌یابی صحیحی در تمام جهات صورت گرفته است.

تحریم مطلق مسکرات که یک دستور عینی و نیز کلی به صورت اعم است، که تنها شامل حال مشروبات الکلی نیست از نمونه‌های این موارد است. استعمال هر ماده‌ای که به نوعی در مرکز مغزی به خصوص بر مرکز تعقل، اثرات سوء بگذارد و باعث تضعیف در فعالیت و وظایف فیزیولوژی بدن شود، حرام است.

طبق آیات قرآن، هر اقدامی که علیه سلامتی جسمی و روحی انجام گیرد و موجودیت انسان را به خطر بیندازد از نظر اسلام محکوم است.

اگرچه در صدر اسلام و زمان حیات پیامبر اکرم (ص) دخانیاتی مانند سیگار و قلیان وجود نداشته اما در آیاتی از قرآن به طور صریح اشاره شده که انسان **نباید در راستای نابودی و به خطر افکندن جان خود گام بردارد:**

«وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ»

خود را به دست خویش به **هلاکت** نیفکنید. (آیه ۱۹۵ سوره بقره)

«وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ»

پاکیزه‌ها را برایشان حلال و **ناپاکی** ها را بر آنان **حرام** می‌سازد. (آیه ۱۵۷ سوره اعراف)

«وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ»

خودکشی نکنید و خون همدیگر را نریزید. (آیه ۲۹ سوره نساء)

پیامبر اکرم (ص) می فرمایند: «لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ فِي الْإِسْلَامِ»
یعنی ضرر و زیان رساندن به خود و دیگران ممنوع و حرام
است.

مصرف قلیان و دخانیات، جدای از آنکه اسراف در عمر و مال است،
ضررهای فراوانی دارد که در زمان حاضر بیش از گذشته بر همگان ثابت
شده است.

آشکارا نشان داده شده است که مصرف قلیان و سیگار تاثیرات مضرى بر
دو عضو حیاتی بدن به نام ریه ها و قلب دارد. سرطان ریه، سرطان مری،
بیماری انسدادی ریوی مزمن، آمفیزم، پایین بودن وزن هنگام تولد نوزاد،
افزایش حملات آسم و ذات الریه برخی از خطرات مربوط به کشیدن قلیان
هستند.

ضررهای اجتماعی

استعمال دخانیات یکی از بدترین معضلات اجتماعی است: که سبب آلودگی آب و هوا می‌شود. آب و هوا به عنوان دو عنصر مهم زندگی هستند که نباید آلوده شوند.

بدترین و قبیح ترین حالت آن زمانی است که شخص در ماشین و خانه و اماکن عمومی سیگار می‌کشد و به وسیله دود و بوی بد آن دوستان و فرزندان را دیگران را مورد آزار و اذیت قرار می‌دهد. دکتر «کلفورد» در رابطه با خطر سیگار می‌گوید: «استنشاق و تنفس در هوایی که با دود سیگار آلوده شده است، سبب ضعیف شدن قلب می‌شود و ۴ ساعت نشستن در اتاق پر از دود، برابر با کشیدن ۱۰ نخ سیگار است. اذیت و آزار دیگران، یکی از گناهان بزرگ و رذایل اخلاقی و بر هم زننده تعادل در زندگی فردی و اجتماعی است که در قرآن و احادیث توصیه های فراوانی نسبت به ترک آن وجود دارد.

در قرآن کریم و احادیث اهل بیت (علیهم السلام) این رذیله اخلاقی مورد توجه قرار گرفته است.

مفهوم اذیت و آزار در قرآن در بیشتر موارد به معنای آزریدن و رنجاندن

دخانیات / ۲۷

و در قالب‌های مختلفی مثل عیب جویی، تمسخر، استهزا (مثل شوخی های زننده)، تهمت، تجسس، غیبت، دادن القاب زشت و... وارد شده است که به تعدادی از آنها اشاره می‌شود:

«وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا»^۱

و آن‌هایی که مردان و زنان مؤمن را بی آن که جرمی مرتکب شده باشند می‌آزارند حقا متحمل بهتان و گناهی آشکار شده اند (زیرا لازمه آزار، نسبت جرم آن‌هاست و آن خود بهتان)

«يَسْؤُمُونَكُمْ سُوءَ الْاَحْذَابِ»^۲

همواره شما را به بدترین صورت آزار می‌دهند.

دود سیگار دست دوم، دود سیگاری است که به محیط وارد می‌شود و دیگران آن را استنشاق می‌کنند. این دود مخلوطی از دود سیگار و بازدم

۱. معین الجواهر و ریاضة الخواطر، ص ۲۵

۳۰ / دخانیات

یک فرد سیگاری است که از دهان خود به بیرون منتقل می‌کند. طی یک ساعت در اتاق پر از دود سیگار، یک فرد غیرسیگاری ممکن است معادل کشیدن ۱۵ سیگار فیلتردار، مواد سمی موجود در دود سیگار را استنشاق کند. طبق گزارش های سازمان جهانی بهداشت، یکی از هر ۱۰ مرگ ناشی از تنباکو، برای افراد سیگاری دست دوم اتفاق می‌افتد. بین ۷۰ تا ۹۰ درصد از مردم غیرسیگاری در معرض دود سیگار افراد سیگاری هستند. در طول دو دهه گذشته دانشمندان اثبات کرده اند که همه بیماری های ناشی از سیگار کشیدن، در افراد سیگاری دست دوم هم ممکن است ایجاد شود مثلاً سرطان ریه یا بیماری های قلبی-عروقی. زنانی که شوهر سیگاری دارند ۹۱ درصد بیش از سایر زنان به بیماری های قلبی مبتلا می‌شوند. علاوه بر آن احتمال ابتلا به سرطان ریه و مرگ به دلیل این بیماری هم در این خانم‌ها ۲ برابر دیگران است. حتی وقتی این زنان باردار می‌شوند احتمال سقط و مرده زایی بیشتری در آنها وجود دارد. ترکیبات نیکوتین خون نیمی از کودکان ایرانی، بالاتر از حد مجاز است و والدین بسیاری از این کودکان حتی یکبار نیز سیگار مصرف نکرده‌اند. نیمی از کودکان جهان (حدود ۷۰۰ میلیون نفر) در معرض استنشاق دود تحمیلی سیگار قرار دارند. کارشناسان با گردآوری داده‌هایی از ۱۹۲ کشور محاسبه کرده است که سالانه در سراسر جهان حدود ۶۰۰ هزار مورد فوت به واسطه در معرض دود دست دوم سیگار قرار گرفتن

دود دست سوم سیگار

حتی سیگار کشیدن در بیرون از خانه و در محیط باز خطر سیگار را برای دیگران (افراد غیر سیگاری بخصوص کودکان و فرزندان) از بین نمی‌برد. یک تهدید بهداشتی جدید را به سیگار کشیدن اضافه کنید: خطر را جدی بگیرید و از بغل کردن و بوسیدن کودکان خود توسط افراد سیگاری جلوگیری نمایید.

علاوه بر آسیب ناشی از خود سیگار کشیدن (دود سیگار دست اول) و استنشاق دود سیگار محیطی (دود سیگار دست دوم)، دود سیگار دست سوم هم به خصوص برای نوزادان و نوپایان خطرناک می باشد.

به گزارش لایوساینس یک بررسی جدید نشان می‌دهد که باقیمانده‌های نیکوتین که در سطح اجسام باقی می‌ماند، می‌تواند با سایر مواد شیمیایی دیگر در هوا واکنش کند، و مواد سرطان‌زای قوی را تشکیل دهد - مواد شیمیایی که با سرطان‌های گوناگون پیوند دارند.

در حالیکه دود سیگار دست اول به طور مستقیم بوسیله فرد سیگاری استنشاق می‌شود، و دود سیگار دست دوم دود سیگاری است که به محیط وارد می‌شود و دیگران آن را استنشاق می‌کنند، دود سیگار دست سوم باقیمانده دود محیطی یا دست دوم بر روی سطوح است.

حکم شرعی سیگار و قلیان کشیدن از نظر آیت الله خامنه ای

سیگار کشیدن چه حکمی دارد؟

حکم، تابع میزان ضرر آن است اگر دارای ضرر قابل ملاحظه‌ای باشد یا موجب اذیت و آزار دیگران گردد، جایز نیست.

آیا ماده «ناس» که از توتون و غیر آن ساخته می‌شود و برای چند دقیقه زیر زبان گذاشته شده و سپس از دهان بیرون انداخته می‌شود، مبطل روزه است یا خیر؟
احتیاط واجب آن است که روزه دار از مواد مخدری که از راه بینی یا زیر زبان جذب می‌شود، خودداری کند.

من معتاد به سیگار هستم و در ماه مبارک رمضان هر چه تلاش می‌کنم که تندخو نباشم نمی‌توانم و همین باعث ناراحتی زیاد افراد خانواده‌ام شده است و خودم هم از وضعیت دشوارم رنج می‌برم، تکلیف من چیست؟

روزه ماه مبارک رمضان بر شما واجب است و بنا بر احتیاط واجب جایز نیست در حال روزه سیگار بکشید، و نباید بدون دلیل با دیگران تند برخورد کنید.

حکم شرعی سیگار و قلیان کشیدن از نظر آیت الله مکارم شیرازی

کشیدن سیگار برای افراد مبتدی و استمرار آن برای افراد معتاد، اعمّ از این که ترک آن به آسانی ممکن باشد یا نباشد، چه حکمی دارد؟

کشیدن سیگار و انواع دخانیات، حرام است و با توجّه به این که ترک آن برای همه معتادان ممکن است، حالت اضطرار معمولاً در آن تصوّر نمی شود؛ مگر به دستور خاص طیب آگاه، و فرقی بین افراد مبتدی و معتاد نیست.

آیا استعمال سیگار و قلیان در صورتی که اشخاص دیگری که در آن مجلس هستند راضی نباشند و موجب اذیت آنها شود یا برای آنها زیان داشته باشد جایز است؟ اذیت کردن دیگران جایز نیست و سیگار کشیدن در صورتی که موجب ضرر به دیگران شود نیز جایز نیست و در ادارات دولتی یا خصوصی که سیگار کشیدن را ممنوع کرده اند این کار حرام است حتّی اگر موجب اذیت هیچ کس نشود.

اخیراً فتوایی مبنی بر تحریم استعمال سیگار صادر فرموده اید آیا این فتوا شامل کسانی که از قبل اعتیاد به سیگار داشته اند می شود ؟ این فتوی شامل حال همه می شود مگر کسانی که واقعاً توانائی بر ترک نداشته باشند.

فروشنده سیگار چه حکمی دارد؟ حرام است.

متأسفانه برخی از پزشکان سیگار می کشند. این کار چه حکمی دارد؟ مخصوصاً که برخی از مردم با استدلال به کار آن ها سیگار می کشند و می گویند: اگر سیگار ضرر داشت پزشکان سیگار نمی کشیدند؟ وظیفه ما چیست؟

با توجه به اینکه سیگار کشیدن به خاطر ضررهای فوق العاده اش که همه آگاهان به آن اعتراف دارند حرام می باشد با زبان خوب به آنها تذکر دهید که این کار را ترک کنند.

نصیر دهقان، عضو جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران تخمین زده است که «سالانه ۱۰ هزار میلیارد تومان برای خرید سیگار و درمان بیماری‌های ناشی از آن» در کشور هزینه می‌شود. بر اساس آمار حاصل از شمار افراد سیگاری، میزان مصرف روزانه سیگار آنها و قیمت فعلی سیگار، همچنین اینکه سالانه دو برابر هزینه خرید سیگار در کشور، صرف درمان بیماری‌های ناشی از مصرف این ماده دخانی می‌شود، به رقمی معادل سالانه ۱۰ هزار میلیارد تومان رسیده است.

ضررهای اخلاقی دخانیات

از ضررهای دیگر دخانیات که جامعه ما را مورد تهاجم قرار داده است از بین رفتن اخلاق و جوانمردی در بین جوانان و نوجوانان است. بسیاری از آنها به دلیل نداشتن پول سیگار و تریاک دست به دزدی می‌زنند و محیط امن خانه را نا امن می‌کنند. دخانیات سبب بالا رفتن فشارهای عصبی در شخص می‌شود و آنها را وادار ضرب و شتم قرار می‌دهد و به خاطر کوچکترین مسئله‌ای به دیگران متعرض می‌شود.

به گفته این کارشناس، نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که هر نخ سیگار هشت دقیقه از عمر انسان را کاهش می‌دهد و در هر شش ثانیه، یک نفر

در جهان در اثر استعمال دخانیات جان خود را از دست می‌دهد.

عضو انجمن بین المللی تحقیقات تنباکو و سیگار با اشاره به اهمیت موضوع ترک سیگار درباره افرادی که برای ترک سیگار به مراکز درمانی مراجعه می‌کنند گفت که «انان در سه گروه آماده (۲۰ درصد)، مردد (۴۰ درصد) و غیر آماده (۴۰ درصد) تقسیم بندی می‌شوند» و «نقش حامیان و اطرافیان آنان در مسیر سوق دادن آنها از مرحله پیش آمادگی به مرحله آمادگی و رفع تردید بسیار مهم است».

در ایران سالانه حدود ۱۰ میلیون نفر سیگار مصرف می‌کنند، اما با وجود شمار گسترده مصرف کنندگان، عرضه این کالا، قانون مند نیست و در انحصار دولت قرار ندارد. از این رو وزارت بازرگانی نظارتی ویژه بر تولید، عرضه و واردات آن ندارد و انواعی از سیگار در ایران بدون برجسب تائید و کنترل بهداشتی به فروش می‌رسد.

هاشمی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایران اسفندماه سال ۱۳۹۲، استعمال دخانیات در اماکن عمومی را ممنوع اعلام کرد و خواهان نظارت جدی بر این ضابطه شد. خواستی که اجرای آن با وجود سود کلان حاصل از تولید این ماده دخانی در ایران به دشواری ممکن خواهد بود.

قرآن کریم در سوره اسراء می‌فرماید:

﴿وَأَيُّ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقُّهُ وَالْمُسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا﴾^۱

ای رسول ما، حق ارحام و مسکینان و درماندگان آنان را عطا کن، ولی هرگز اسراف و تبذیر رو مدار و بدان که تحقیقاً مُبذِران و مُسرفان که مال و عمرگران بهای خود را صرف خیالات واهی می‌کنند، برادران شیطان هستند و همین شیطان بود که به پروردگارش کفران روا داشت و از درگاه حق محروم گردید، آیا خرید مواد مخدر و سیگار یک نوع اسراف در مخارجی است که نه تنها ضرورت ندارد بلکه باعث هلاکت آدمی است، بنابراین مُبذِر کسی است که اموال را می‌پاشد و ضایع میکند و به فساد کمک مینماید. بی‌گمان عمل چنین افرادی، از حرمت معمولی به مراتب، بالاتر خواهد بود. دخانیات سبب اسراف و از بین رفتن مال بدون هیچ فایده‌ای میشود. بسیاری از مردم، فرزندان و خانواده خود را از بهترین غذاها و میوه‌ها و لباسها محروم کرده اند در حالیکه بیشترین هزینه را صرف دخانیات «سیگار و غیره» می‌کنند. آتش سیگار یا قلیان عامل اصلی سوختن لباسها و فرشها و بسیاری از منازل و مزارع و مراکز تجاری و غیره است. در همه اینها اتلاف مال است که خداوند آن را حرام کرده است.

حکم شرعی سیگار و قلیان کشیدن از نظر آیت الله سیستانی

- کشیدن سیگار یا قلیان یا چپق^{۶۶} یا پیپ برای فردی که تازه به آن رو آورده، اگر موجب ضرر و زیان فوق العاده و مهممی مثل نقص عضو - هرچند در آینده - باشد، حرام است؛ اعم از اینکه آن ضرر برای فرد، معلوم و یقینی یا مورد اطمینان باشد یا گمان به ضرر داشته باشد یا احتمال عقلایی ضرر بدهد، طوری که چنین احتمالی موجب ترس برایش شود.
- کسی که به سیگار کشیدن (یا کشیدن قلیان یا چپق یا پیپ) عادت نموده، اگر ادامه دادن بر استعمال آن، موجب ضرر فوق العاده و مهممی همچون نقص یا از کار افتادن عضو باشد، باید از آن دست بردارد و سیگار کشیدن و مانند آن را ترک نماید.
- سیگار یا قلیان کشیدن در اماکن عمومی و اجتماعات مانند مساجد و حسینیه‌ها یا وسائل نقلیه عمومی در صورتی که ضرر قابل توجه برای دیگران داشته باشد جایز نیست و در ملک شخصی دیگری نیز، بدون رضایت وی جایز نمی‌باشد.

حکم شرعی سیگار و قلیان کشیدن از نظر آیت‌الله امام خمینی

آیا استعمال سیگار برای کسی که احساس کند که مقداری برای او مضر است حرام است؟
بهتر است نکشد و اگر ضرر به حدی باشد که دفع آن واجب است، نباید بکشد.

کسانی که معتاد به سیگار نیستند، ولی تفریحاً سیگار می کشند، آیا جایز است یا خیر؟
بهتر است ترک شود.

حکم سیگار و قلیان کشیدن در تمامی مقاطع سنی
بدون اجازه و راضی بودن والدین.
اگر موجب اذیت والدین باشد جایز نیست.

مضرات قلبان بر سلامت

مواد سمی قلبان نه تنها کمتر از سیگار نیست بلکه بعضی مواد از جمله دوده، مونوکسید کربن و نیکوتین آن بیشتر از سیگار است. آب هیچ گونه فیلتر و محافظی در مقابل دود ایجاد نمی‌کند. با مصرف قلبان بیش از ۶۰۰ ماده سمی و مہلک را وارد ریه خود و فرزندان و خانواده خود می‌کنید. تنباکوهاي تحت اصطلاح میوه‌ای و عطری نه تنها بی‌ضرر نیست بلکه عوارض بیشتری نسبت به تنباکوی ساده دارد زیرا مواد آروماتیک موجود در آن‌ها با سوخته شدن خاصیت سمی و سرطان‌زایی دارند. بعلاوه مزه بهتر آن‌ها باعث گرایش بیشتر جوانان و نوجوانان به سمت این مواد و ایجاد وابستگی در آنها خواهد شد. مصرف قلبان در اماکن عمومی و

دخانیات / ۴۱

پارک‌ها یک نوع ترویج و اشاعه فرهنگ مصرف دخانیات در جامعه برای کودک و نوجوانان است. فرزندان والدین سیگاری دوبرابر دیگر افراد در آینده سیگاری خواهند شد. مصرف قلبان در اماکن سر بسته عوارض آن را دو چندان خواهد کرد و سلامت افراد به خصوص کودکان را در معرض خطر جدی قرار خواهد داد. استفاده از قلبان به صورت مشترک، خطر انتقال بیماری‌های عفونی را نیز به دنبال خواهد داشت. نیکوتین قلبان ۵ برابر هروئین اعتیادآور است.

سرطان

سرطان، میراث پدرهای سیگاری برای فرزندان(پدران سیگاری حتی تخیل بجه داشتن برای شما خطرناک است) یافته‌های جدید دانشمندان نشان می‌دهد دود سیگاریه دی ان آی پدر آسیب می‌رساند و این ژن‌های معیوب ممکن است با انتقال به کودکان خطر ابتلاء آنها به سرطان را افزایش دهند. به گزارش پایگاه بردفورد نشان داده، دود کردن سیگار توسط پدر می‌تواند به ابتلاء کودکان به سرطان خون کمک کند.

۱_از دست دادن موها

با تضعیف سیستم ایمنی افراد سیگاری در اثر مصرف مواد دخانی ، بدن این افراد مستعد ابتلا به انواع بیماریها از جمله «لوپوس اریتماز» می‌شود که این بیماری می‌تواند عامل از دست دادن موها، ایجاد زخم در دهان، جوش‌های پوست روی صورت، سر و دست‌ها شود .

۲-آب مروارید(کاتاراکت)

افراد سیگاری ۴۰ درصد بیش از افراد دیگر در معرض ابتلا به آب مروارید، کدر شدن عدسی چشم و ممانعت از عبور نور و در نهایت نابینایی هستند .

۳-چین و چروک

استعمال دخانیات باعث از بین بردن پروتئین‌های انعطاف دهنده پوست می‌شود؛ همچنین باعث تحلیل بردن ویتامین A و محدود کردن جریان خون در عروق پوست می‌گردد .
پوست افراد سیگاری خشک و دارای خطوط و چین خوردگیهای ریزی در اطراف لبها و چشمهاست.

۴- ضایعات شنوایی

افراد سیگاری ۳ برابر بیش از افراد غیر سیگاری به عفونت گوش میانی دچار میشوند.

۴۴ / دخانیات

۵- سرطان پوست

افراد سیگاری ۲ برابر بیشتر از افراد غیر سیگاری در معرض خطر ابتلا به نوعی سرطان پوست (پوسته پوسته شدن، برجستگی روی پوست) قرار دارند.

۶- فساد دندانها

افراد سیگاری ۵/۱ مرتبه بیشتر از افراد غیر سیگاری در معرض خطر از دست دادن زودرس دندانها ۴۳٪ از ۸۳

۷- پوکی استخوان

مونوکسید کربن یکی از اصلی ترین گازهای سمی در خروجی آگزوز اتومبیل و دود سیگار است، میل ترکیبی این گاز با خون بالاتر از اکسیژن است. این گاز باعث کاهش قدرت عمل اکسیژن در خون افراد سیگاری حرفه ای تا ۱۵ درصد می‌شود. استخوان های افراد سیگاری تراکم خود را از دست داده و به راحتی شکسته می‌شود همین طور زمان التیام یافتن و جوش خوردن آنها پس از شکستگی تا ۸۰ درصد افزایش پیدا می‌کند.

۸- بیماریهای قلبی

بیماریهای قلبی - عروقی ناشی از استعمال دخانیات بیش از ۶۰۰ هزار نفر را در سال در کشورهای توسعه یافته از بین می‌برد استعمال دخانیات باعث افزایش ضریان قلب، بالا رفتن فشار خون، افزایش خطر ابتلا به فشار خون بالا و گرفتگی عروق و نهایتاً ایجاد حمله قلبی و سکنه میشود.

دخانیات / ۴۵

۹- زخم معده

استعمال دخانیات مقاومت معده را در برابر باکتری‌ها پایین می‌آورد؛ همچنین باعث تضعیف معده در خنثی سازی اسید معده و مقاومت در برابر آن بعد از غذا خوردن و بر جای ماندن باقیمانده اسید در معده و در نتیجه تخریب دیواره آن می‌شود.
زخم معده افراد سیگاری به سختی درمان می‌شود.

۱۰-تغییر رنگ انگشتان

قطران موجود در دود سیگار در اثر استعمال مستمر دخانیات روی انگشتان و ناخن‌ها جمع شده و باعث تغییر رنگ آنها به قهوه‌ای مایل به زرد می‌شود.

۱۱- سرطان رحم و سقط جنین

استعمال دخانیات در دوران بارداری می‌تواند باعث افزایش خطر زایمان نوزاد با وزن کم و بروز مسایل بهداشتی در آینده شود. سقط جنین در مادران سیگاری ۲ تا ۳ برابر ۴۴٪ از ۸۳